

Besluit **Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding wo-bachelor Theologie van de Theologische Universiteit v/d Gereformeerde Kerken (vrijg.) Ned.**

Gegevens

datum	Naam instelling	: Theologische Universiteit v/d Gereformeerde Kerken (vrijg.) Ned.
30 juni 2014		
onderwerp	Naam opleiding	: wo-bachelor Theologie (180 ECTS)
Besluit		
accreditatie wo-bachelor	Datum aanvraag	: 9 december 2013
Theologie van de Theologische	Variante opleiding	: voltijd
Universiteit v/d Gereformeerde	Locatie opleiding	: Kampen
Kerken (vrijg.) Ned.	Datum goedkeuren panel	: 12 februari 2013
(002292)	Datum locatiebezoeken	: 6 en 7 mei 2013
ons kenmerk	Datum visitatierapport	: 26 oktober 2013
NVAO/20142073/LL		

bijlagen

3 **Beoordelingskader**

Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden. Het visitatierapport geeft de bevindingen en overwegingen weer van het panel over de bachelor- en masteropleidingen Theologie van de Theologische Universiteit v/d Gereformeerde Kerken (vrijg.) Ned. Het panel heeft meer opleidingen gezamenlijk beoordeeld.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna ook: de commissie).

Dit rapport geeft de bevindingen en overwegingen weer van de commissie Theologie en Religiewetenschappen over de bacheloropleiding Theologie en de masteropleidingen Theologie Predikant en Theologie Algemeen van de Theologische Universiteit Kampen. De commissie baseert haar oordeel op informatie uit het zelfevaluatie-rapport, de bestudeerde scripties, de documenten die tijdens het bezoek ter inzage beschikbaar waren en tijdens de gesprekken verkregen inlichtingen. Na de positieve aspecten te hebben afgewogen tegen de verbeterpunten, is de commissie tot het oordeel gekomen dat de drie opleidingen voldoen aan de eisen voor basiskwaliteit die de voorwaarde zijn voor heraccreditatie.

Bacheloropleiding Theologie

Pagina 2 van 8 Beoogde eindkwalificaties

De opleiding richt zich op de beoefening van de gereformeerde theologie en het kunnen functioneren binnen een theologie-gerelateerd beroep. Uitgangspunt is het motto 'verbindt Bijbel en leven'. Zelfstandige exegese en een wetenschappelijk gefundeerde en persoonlijk reflectieve omgang met bronteksten hebben een centrale plaats. De bacheloropleiding Theologie heeft acht eindtermen, die zijn gerubriceerd volgens het domeinspecifieke referentiekader. De opleiding beoogt basale vorming in de theologische disciplines en werkt daarnaast vanuit centrale thema's en terreinen waarbinnen die disciplines worden geïntegreerd. De godsdienstwetenschappelijke disciplines en de brontalen zijn daarbij ondersteunend. De eindtermen zijn duidelijk omschreven en verbonden met de Dublin-descriptoren. Ze beantwoorden volgens de commissie aan de internationale domeinspecifieke eisen: ze zijn geformuleerd op het juiste niveau en concretiseren zowel het professionele als het wetenschappelijke karakter. Het laatste gebeurt op een helder en gedetailleerd niveau. De opleiding heeft de eindkwalificaties vertaald naar een profiel met eigen accenten. Deze zijn meer gericht op een theologisch dan op een godsdienstwetenschappelijk perspectief. De beoogde persoonlijk vorming is helder met de eindtermen verbonden.

Programma

Het programma biedt een oriëntatie op verschillende theologische vakgebieden en behandelt deze deels in een aantal integrerende thema's. Er wordt sterk ingezet op het brontalenonderwijs, zonder het buitenperspectief op de eigen theologiebeoefening te negeren. De opleiding wordt afgerond met een scriptie en een beroepsgeoriënteerde minor. De commissie concludeert dat er een heldere relatie bestaat tussen eindkwalificaties, specifieke eindtermen, leerdoelen en de inhoud van de vakken. Het programma stelt studenten in staat de eindkwalificaties te realiseren. De nadruk ligt op basale academische vaardigheden en begeleid wetenschappelijk onderzoek. Verweven met de wetenschappelijke en professionele oriëntatie heeft de opleiding ook een persoonlijke, spirituele oriëntatie. Deze impliceert onder meer "het vermogen tot reflectie op de omgang met zichzelf, met medemensen en met God en de bereidheid om in die omgang te groeien". De manier waarop deze oriëntatie in het programma is geïntegreerd vindt de commissie sterk.

De commissie vindt het curriculum logisch en zorgvuldig opgebouwd. Ze herkent leerlijnen en vindt ook het didactisch concept voldoende doordacht. De uitgangspunten 'aandacht voor vorming', 'werken richting zelfsturing', en het 'verantwoord zelf invullen van de didactiek per vak' sluiten goed aan op de doelstellingen en worden adequaat geoperationaliseerd. Het opleidingsmotto wordt aan de kant van de Bijbel echter sterker gethematiseerd dan aan de kant van het 'leven', de geseculariseerde en postmoderne context van maatschappij en wetenschap. Godsdienstwetenschappelijke en filosofische disciplines worden niet erg grondig behandeld. De opleiding kan relatief zwaar genoemd worden, maar men slaagt er goed in de studeerbaarheid te waarborgen. Factoren die de studievoortgang zouden kunnen belemmeren, worden zo veel mogelijk weggenomen. De TUK is een hechte studiegemeenschap, waarin studenten serieus met hun studie bezig zijn. Ze worden daarbij goed begeleid en gefaciliteerd.

Personeel

Hoewel het personeelsbestand relatief klein is, heeft de instelling voldoende bekwaam personeel in huis voor de realisatie van het onderwijs. Het personeelsbeleid is degelijk en proactief, en voorziet in de inhoudelijke invulling van de vakgebieden en professionele

Pagina 3 van 8 scholing van docenten. Omvang, wetenschappelijk niveau, beoordeling en kwalificaties van de staf krijgen voldoende aandacht, al beveelt de commissie aan met de onderwijskundige professionalisering haast te maken. Ook meent zij dat de instelling op het vlak van genderbeleid voortvarender te werk zou kunnen gaan. De commissie is positief over de manier waarop bijscholing is ingebed in de innovatie van onderwijs, waarbij leerdoelen en collegeinhoud onderling worden afgestemd. Docenten werken goed samen. De TUK heeft in een korte tijd organisatorisch veel aangepakt. In het licht van nieuwe ontwikkelingen, zoals de nieuwe curricula, maakt zij een bovengemiddeld dynamische en vitale indruk. Ze laat zien dat ze met een open blik kijkt naar haar eigen confessionele achtergrond en de maatschappij en wetenschap daaromheen. Ze heeft aannemelijk gemaakt dat haar onderwijs en onderzoek voor de lange termijn levensvatbaar blijven en ze haar potentieel verder zal benutten.

Voorzieningen

De commissie is positief over de huisvesting en materiële voorzieningen van de TUK. De opleiding creëert goede omstandigheden voor het onderwijs en het ondersteunen van een actieve academische gemeenschap. De universiteit heeft een indrukwekkende bibliotheekcollectie en biedt studenten uitstekende ondersteuning bij het studeren. De commissie begrijpt de overwegingen voor een eventueel vertrek uit Kampen en vindt het verstandig dat de instelling hiernaar zorgvuldig onderzoek doet. Met verschillende vormen van studiebegeleiding slaagt de opleiding erin actief bij te dragen aan de studievoortgang. Knelpunten worden snel gesignaleerd en zo mogelijk opgelost. De interne informatievoorziening is zorgvuldig en gedetailleerd. Wat de externe informatievoorziening betreft raadt de commissie de opleiding aan een en ander overzichtelijker te presenteren.

Kwaliteitszorg

De instelling houdt zich intensief bezig met het evalueren van haar onderwijskwaliteit en resultaten. Ze maakt daarvoor gebruik van goed functionerende gremia en is bereid op basis van de evaluaties maatregelen te nemen die de kwaliteit van de opleiding verhogen. De commissie waardeert het systeem van vak-, periode-, curriculum- en stage-evaluaties, enquêtes en jaargesprekken met studentencohorten en docenten. De manier waarop de TUK het bachelorcurriculum heeft herontworpen en de implementatie daarvan blijft evalueren en tussentijds verbeteren, vindt de commissie een uitstekend voorbeeld van zorgvuldige kwaliteitszorg binnen een instelling van deze omvang. De betrokkenheid bij de opleiding van zowel staf als studenten is groot. Ook blijft de instelling in gesprek met het afnemend beroepenveld over de kwaliteit van de opleidingen. De commissie concludeert dat de opleiding op het vlak van kwaliteitszorg uitstijgt boven het niveau van basiskwaliteit.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De instelling hanteert een toetsbeleid dat zijn neerslag heeft in toetsvormen,- programmering,- constructie en-afname, en in de kwaliteitszorg. De commissie concludeert dat de toetsvormen aansluiten bij de vakinhoud en de gestelde leerdoelen. De variatie is daarbij zinvol en past bij de opvattingen zoals verwoord in het onderwijsleerconcept. Ze laten een logische opbouw zien, terwijl de uitgebreide feedback op werkstukken garandeert dat studenten geleidelijk de juiste progressie maken. Het niveau van de toetsen is in orde. De examencommissie kent haar wettelijke taak en voert die uit, al zal het toetsbeleid voor een deel nog in praktijk moeten worden gebracht. De commissie beveelt aan hiermee voortvarend aan de slag te gaan. Op basis van de bestudeerde scripties concludeert de commissie dat studenten na afronding van hun opleiding de beoogde eindkwalificaties hebben gerealiseerd. Studenten blijken goed in staat een onderzoek op te zetten en een

Pagina 4 van 8 probleemstelling op academisch niveau te behandelen. De commissie is benieuwd of de scripties van de cohorten die het nieuwe curriculum hebben gevolgd, in staat zullen zijn de thematisch integratie ook in hun scriptie te laten terugkomen, en zou dit bij de opleiding als aandachtspunt willen aanbevelen.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel, in het bijzonder om:

- meer aandacht te geven aan godsdienstwetenschappelijke en filosofische disciplines en aan andere methodologie dan die van hermeneutisch georiënteerd onderzoek (zie ook p.34 van het rapport);
- de integratie van de thematische aandachtsgebieden in het nieuwe curriculum zichtbaar te maken in de scripties;
- voortgang te maken met het in praktijk brengen van het toetsbeleid en de rol daarin van de examencommissie.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Theologische Universiteit v/d Gereformeerde Kerken (vrijg.) Ned. te Kampen in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 6 mei 2014 naar voren te brengen. Bij brief van 26 mei 2014 heeft de instelling van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot enkele tekstuele aanpassingen.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de wo-bachelor Theologie (180 ECTS; variant: voltijd; locatie: Kampen) van de Theologische Universiteit v/d Gereformeerde Kerken (vrijg.) Ned. te Kampen. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 juni 2014 en is van kracht tot en met 29 juni 2020.

Den Haag, 30 juni 2014

De NVAO
Voor deze:

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Omschrijving	Score
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoende
2. Oriëntatie programma	De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk	Goed
3. Inhoud programma	De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken	Voldoende
4. Vormgeving programma	De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken	Goed
5. Instroom	Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten	Voldoende
6. Studeerbaarheid	Het programma is studeerbaar	Voldoende
7. Duur	De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma	Voldoende
8. Personeelsbeleid	De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid	Goed
9. Kwaliteit personeel	Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma	Voldoende
10. Omvang personeel	De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma	Voldoende
11. Huisvesting	De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn loereikend voor de realisatie van het programma	Voldoende
12. Studiebegeleiding	De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten	Voldoende
13. Evaluatie en KZ	De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen	Voldoende
14. Verbetermaatregelen	De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen	Goed
15. Betrokkenheid	Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken	Goed
16. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

Tabel 1: Uitval na 1, 2, en 3 jaar.

Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval na 1jr	0%	0%	0%	0%	15%	0%
Uitval na 2jr	0%	0%	13%	0%	8%	
Uitval na 3jr	8%	0%	0%	0%		

Tabel 2: Rendement (vwo-instroom)¹.

Cohort	2007	2008	2009	2010
Rendement na 3 jaar	--	--	-	--
Rendement na 4 jaar	--	--	--	
Rendement na 5 jaar	--	--		
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	--			

Tabel 3: Rendement (totale instroom).

Cohort	2006	2007	2008	2009
Rendement na 3 jaar	17%	0%	50%	10%
Rendement na 4 jaar	25%	58%	38%	
Rendement na 5 jaar	33%	33%		
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	17%			

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	Ma	PhD	BKO ²
Percentage	22%	72%	0%

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio	1:15
-------	------

Tabel 6: Contacturen.³

Studiejaar	1	2	3
Contacturen	10,2	8,8	7,3

¹ Gegevens van de VWO-instroom zijn niet voorhanden.

² De instelling heeft de Basiskwalificatie Onderwijs in 2013 ingevoerd. Docenten volgen professionaliseringstrajecten van verschillende omvang om tot certificering te komen.

³ Berekend op basis van 40 weken.

Pagina 8 van 8 **Bijlage 3: panelsamenstelling**

- Prof. dr. Dirk Hutsebaut (voorzitter), emeritus hoogleraar Godsdienstpsychologie aan de KU Leuven;
- Prof. dr. Peter Nissen, hoogleraar Spiritualiteitsstudies aan de Radboud Universiteit;
- Prof. dr. Hans-Georg Ziebertz, hoogleraar Religiepedagogiek aan de Universiteit van Würzburg;
- Prof. dr. Henk Witte, bijzonder hoogleraar Ignatiaanse spiritualiteit aan Tilburg University;
- Ezra Delahaye MA (student-lid), research master student Theology and Religious Studies aan Tilburg University.

Het panel werd ondersteund door drs. Daan de Lange, secretaris (gecertificeerd).